

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
VASYL STEFANYK PRIKARPATIAN NATIONAL UNIVERSITY

Educational and Scientific Law Institute

Department of Theory and History of the State and Law

VITALII KNYSH

THEORY OF THE STATE AND LAW

(methodical instructions for independent work of full-time students)
Educational and professional program "International and European law"

Ivano-Frankivsk, 2022

UDC 34 [4:341.215.2]

BBK 67.51

Kn 53

Kn 53. Knysh V.V. Theory of the state and law: *methodical instructions for independent work of full-time students under the educational and professional program "International and European Law"* [text]. Ivano-Frankivsk: Educational and Scientific Law Institute of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, 2022. 24 p.

The methodological guidelines were developed on the basis of the curriculum of the Educational and Scientific Law Institute of the Precarpathian National University named after Vasyl Stefanyk and assigned to conduct independent work on the course "Theory of the State and Law".

These methodological guidelines contain recommendations for the preparation of each topic of the task course for independent work, scientific sources that will contribute to the in-depth study and mastering of the relevant topics.

Methodological guidelines for the discipline "Theory of the state and law" are intended for students who study it, masters, graduate students and university teachers.

© Vitalii Knysh, 2022

© Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, 2022

Content

Introduction.....	4
Tasks for independent work of students.....	7
List of recommended sources and literature.....	20

Introduction

The goal of students' independent work within the academic discipline "Theory of the State and Law" is to form students a holistic idea of the theory of the state and law as a fundamental legal science, its structure, subject; provision of the necessary knowledge in terms of legal categories, abilities and skills of their correct application; formation of abilities and skills in working with regulatory and legal documents, their competent classification, the ability to correctly use legal terms; formation of a scientific outlook; identification of problems arising during its application and ways to eliminate them.

Thus, the goal of the academic discipline is the analysis and study of principles and norms both in the field of domestic and international law.

The expansion of Ukraine's participation in international relations, primarily as a result of European and Euro-Atlantic integration directions, necessitates the study and implementation of modern international standards through the improvement of national mechanisms and the creation of favourable conditions for implementation, which requires a proper understanding of the main theoretical and legal structures.

The task of the academic discipline "Theory of the state and law" consists in a systematic and complex approach to the study of the essence and content of state-legal phenomena, as well as determining their role and place in the system of modern national and international relations.

The main tasks of independent work within the discipline "Theory of the State and Law" are:

- 1) mastering by students of the theoretical base within the framework of this educational discipline;
- 2) the ability to apply theoretical knowledge of this discipline in practice;
- 3) studying and mastering primary skills in the analysis of the system of sources of law;

4) research on the relationship between international, European and national law;

5) formation of students' understanding of institutional, substantive and functional aspects of law;

6) skills in the field of research of various legal families and modern systems (comparative research skills).

Based on the results of independent work, it is planned to achieve the following results:

In the process of study, it is planned to achieve the following results regarding the abilities and skills of students:

1) To carry out an analysis of social processes in the context of the analysed problem and to demonstrate one's own vision of ways to solve it.

2) Collect and integrated analysis of materials from various sources.

3) Give a brief conclusion regarding individual factual circumstances (data) with sufficient justification.

4) Use various information sources to fully and comprehensively establish certain circumstances.

5) Convey material on a certain issue to the respondent in an accessible and understandable manner.

6) Explain the nature of certain events and processes with an understanding of the professional and social context.

7) Freely use available information technologies and databases for professional activities.

8) Demonstrate the necessary knowledge and understanding of the essence and content of state-legal phenomena.

Tasks for independent work of students

I semester

Independent work of students involves keeping a dictionary with a complete definition of terms by the topics of classes (in Ukrainian and English).

Topic 1. Theory of the state and law as a science and educational discipline

Terms:

social sciences,
jurisprudence (legal science),
theory of the state and law (general theory of law and the state),
emergence of the theory of state and law,
the subject of the theory of the state and law,
the structure of the theory of state and law,
functions of the theory of the state and law,
methodology of legal science, methodology of the theory of state and law,
methods of scientific research.

Topic 2. Origin of the state

Terms:

the emergence of the state,
reasons for the emergence of the state,
conditions for the emergence of the state,
theories (concepts) of the emergence of the state,
patriarchal theory of the emergence of the state,
theological theory of the emergence of the state,
contractual theory of the emergence of the state,
psychological theory of the emergence of the state,
theory of violence
socio-economic theory of the emergence of the state.

Topic 3. Concept and essence of the state

Terms:

the genesis of the state,
the genesis of the concept of "state",
state, political (state) power,
signs of the state,
state sovereignty,
popular sovereignty,
national sovereignty,
the social essence of the state,
social purpose of the state.

Topic 4. Historical typology of states

Terms:

typology of states,
formation approach,
civilizational approach,
slave state
feudal state
bourgeois state
socialist state,
modern state.

Topic 5. Form of the state

Terms:

form of state,
form of government,
monarchy,
republic,

form of government,
unitary state,
federation,
confederation,
empire,
union,
form of state regime,
democratic state regime,
totalitarian state regime,
authoritarian state regime,
form of state in Ukraine.

Topic 6. Functions of the state

Terms:

functions,
functions of social institutions,
functions of the state,
internal functions of the state,
political function,
economic function,
social function,
cultural function,
external functions of the state,
state defence function,
function of international cooperation,
forms of implementation of state functions,
legal forms of implementation of state functions,
organizational forms of implementation of state functions,
methods of performing state functions.

Topic 7. Mechanism and apparatus of the state

Terms:

mechanism of the state,
the structure of the state mechanism,
apparatus of the state,
the structure of the state apparatus,
state agency,
state body of legislative power,
state body of executive power,
state body of judicial power,
law enforcement agency,
local government.

Topic 8. State and civil society

Terms:

society,
civil society,
state,
structure of society,
structure of civil society,
the idea of civil society,
the concept of civil society,
factors of formation of civil society,
civil society in a democratic state,
civil society in a totalitarian state,
civil society in an authoritarian state.

Topic 9. The state in the political system of society

Terms:

society,
spheres of social life,
policy,
the relationship between law and politics,
the political system of society,
the structure of the political system of society,
types of political system of society,
functions of the political system of society,
the state as an element of the political system of society,
association of citizens,
political parties,
NGOs.

Topic 10. State and person. Legal status of a person

Terms:

human,
person,
individual,
citizen,
legal status of a person,
personal rights,
personal freedom,
responsibilities of a person,
guarantees of the legal status of a person,
interaction between the state and the individual.

11. The rule of law

Terms:

constitutional state,
the concept of the rule of law,
liberal model of the rule of law,
social model of the rule of law,
socialist model of the legal state,
welfare state
the relationship between the rule of law and the social state,
the relationship between the rule of law and civil society,
prospects for the development of the rule of law.

Topic 12. Origin and historical development of law

Terms:

right,
genesis of law
reasons for the emergence of the right,
conditions for the emergence of the right,
stages of law development,
original right
early common law,
theories (concepts) of the emergence of law.

Topic 13. Genesis, concept, essence, value and general functionality of law

Terms:

right,
legal understanding,
types of legal understanding,
theory of natural law,

legal positivism,
normativism,
sociological legal understanding,
psychological concept of law,
historical school of law,
Marxist theory of law,
integrative legal understanding,
essence of law
functions of law,
general social functions of law,
special (special legal) functions of law,
the interaction of law and the state,
the relationship between law and economics,
the relationship between law and politics.

II semester

Topic 14. Law in the system of social norms

Terms:

regulatory regulation,
technical standards,
social norms,
manners,
traditions,
religious norms,
moral standards,
political norms,
corporate norms,
norms of law.

Topic 15. Legal norms

Terms:

rule of law
classification of legal norms,
regulatory norms,
safety regulations,
norms of substantive law,
norms of procedural law,
hypothesis,
disposition,
sanction,
article of the normative legal act.

Topic 16. Legal system

Terms:

legal system
structure of law,
elements of the legal system,
field of law
subfield of law
institute of law,
legislation,
system of legislation.

Topic 17. Sources (forms) of law. Normative and legal acts. The effect of normative legal acts in time, space and among persons

Terms:

source (form) of law,
legal custom
legal precedent,

legal contract,
legal act,
legal doctrine,
legal ideas,
law,
subordinate legal act,
the effect of normative legal acts.

Topic 18. Law-making and law-making activity

Terms:

law making,
law making,
law-making activity,
types of law-making,
stages of law-making,
rulemaking,
legislative activity,
legislative technique,
rules of legislative technique,
subordinate legislation.

Topic 19. Systematization of normative and legal acts

Terms:

systematization of legislation,
incorporation,
codification,
consolidation,
code of laws
legislation accounting.

Topic 20. Legal relations

Terms:

legal relationship,
types of legal relations,
structure of legal relations,
subjects of legal relations,
capacity,
capacity,
tortious capacity,
objects of legal relations,
content of legal relations,
legal facts.

Topic 21. Legal awareness and legal culture

Terms:

legal awareness,
types of legal awareness,
public legal awareness,
collective legal awareness,
individual legal awareness,
legal ideology,
legal psychology,
legal culture,
legal education,
legal education,
deformation of legal awareness,
legal nihilism.

Topic 22. Legal behavior

Terms:

legal behaviour,
types of legal behaviour,
lawful conduct,
marginal behaviour,
conformist behaviour
normal behaviour
socially active (principled) behaviour,
illegal behaviour
offense,
composition of the offence,
crime,
offense.

Topic 23. Legal responsibility

Terms:

responsibility,
legal responsibility,
principles of legal responsibility,
functions of legal responsibility,
constitutional and legal responsibility,
administrative responsibility,
civil liability,
disciplinary responsibility,
financial responsibility,
criminal liability.

Topic 24. Interpretation of legal norms

Terms:

interpretation,
interpretation (interpretation) of legal norms,
types of interpretation of legal norms,
ways of interpreting legal norms,
an act of interpretation of a legal norm (interpretative legal act),
official interpretation of legal norms.

Topic 25. Implementation of legal norms. Application of legal norms

Terms:

realization,
implementation of legal norms,
forms of implementation of legal norms,
using,
implementation,
compliance (compliance),
application of legal norms,
law enforcement act,
gaps in law
analogy of law,
law analogy.

Topic 26. Legality and law and order

Terms:

legality,
principles of legality,
requirements of legality,
guarantees of legality,
law and order

principles of law and order,
law enforcement functions,
discipline,
state discipline.

Topic 27. Legal regulation and legal influence

Terms:

legal influence,
legal regulation,
the subject of legal regulation,
limits of legal regulation,
types of legal regulation,
methods of legal regulation,
types of legal regulation,
stages of legal regulation,
mechanism of legal regulation.

Topic 28. Legal families and modern legal systems

Terms:

comparative jurisprudence (legal comparative studies),
legal family
Legal System,
legal system
convergence of legal systems,
divergence of legal systems,
Romano-Germanic legal family,
Anglo-Saxon legal family,
legal family of religious law,
Jewish law
canon law,

Muslim law,
Hindu law,
legal family of traditional law.

List of sources, recommended for study of course topics

Basic literature

1. Загальна теорія держави і права: Підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / [М. В. Цвік та ін.]; За ред. М. В. Цвіка, О. В. Петришина; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. – Х.: Право, 2010. – 583 с.
2. Скаун О. Ф. Теорія права і держави: підручник / Харк. нац. ун-т внутр. справ. – 4-те вид., доповн. і переробл. – К.: Прав. єдність, 2014. – 524 с.
3. Зайчук О. В., Заєць А. П., Журавський В. С., Копиленко О. Л., Оніщенко Н. М. Теорія держави і права. Академічний курс: підручник / О.В. Зайчук (ред.), Н.М. Оніщенко (ред.). – 2-ге вид., переробл. і доп. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 688 с.
4. Кельман М.С., Мурашин О.Г., Хома Н.М. Загальна теорія держави і права: Підручник. – Л.: Новий Світ-2000, 2005. – 583 с.
5. Рабінович П. М. Основи загальної теорії права та держави: Навч. посібник / Львівський національний ун-т ім. Івана Франка. – Вид. 10-е, доповнене. – Л.: Край, 2008. – 220 с.
6. Теорія держави і права: Навч. посіб. / С. К. Бостан та ін. – К.: Академія, 2013. – 346 с.
7. Теорія держави і права: Підручник / [Петришин О. В. та ін.]; За ред. О. В. Петришина; Нац. ун-т «Юридична академія України ім. Ярослава Мудрого». – Х.: Право, 2014. – 366 с.

Supporting literature

1. Юридична енциклопедія / Ю. С. Шемшученко (відп. ред): В 6 т. – К.: „Українська енциклопедія” ім. М.П.Бажана, 1998-2004.
2. Тлумачний словник з теорії держави і права / К. Г. Волинка (авт.-упоряд.). – К.: Магістр-XXI сторіччя, 2006.

3. Великий енциклопедичний юридичний словник / НАН України; Інститут держави і права ім. В.М.Корецького / Ю.С. Шемшученко (ред.). – К.: Юридична думка, 2007.
4. Тихомирова Л. В., Тихомиров М. Ю. Юридическая энциклопедия / М.Ю. Тихомиров (общ.ред.). – Изд. 5-е, доп. и перераб. – М.: Издание г-на Тихомирова М.Ю., 2007.
5. Теорія держави і права: термінол. слов. / М. П. Пихтін, В. В. Галуцько, М. М. Новіков, М. М. Новікова, О. О. Онищук; Харк. нац. ун-т внутр. справ, Херсон. юрид. ін-т. – Херсон, 2011.
6. Методологічне значення і предмет загальної теорії права і держави / М.С. Кельман // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – 2009. – Вип. 44. – С. 44-50.
7. Методологічні засади визначення критеріїв типології держав / І. В. Богушова // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – 2011. – Вип. 51.
8. Форма держави і державна влада: взаємовплив та взаємозумовленість категорій / І.В. Шакірзянова // Держава і право. Юрид. і політ. науки: Зб. наук. пр. – 2009. – N 43. – С. 73-79.
9. Процес зміни форми правління в Україні: основні чинники і результати / П. В. Мироненко // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – 2011. – Вип. 51.
10. Поняття та ознаки демократичної держави: теоретико-правовий аспект / В.В. Сенчук // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – 2009. – Вип. 44.
11. Форми та принципи реалізації функцій держави: концептуально-аналітичний підхід / О.Г. Варич // Правова держава: Щорічник наук. пр. – 2008. – Вип. 19.
12. Функціональна особливість сучасної держави: захист прав, свобод та законних інтересів людини / Д.С. Комарницький // Держава і право. Юрид. і політ. науки: Зб. наук. пр. – 2009. – N 46.

13. Механізм держави та його структура / Н.П. Харченко // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – 2008. – Вип. 41.
14. Поділ влади і конституційна основа взаємодії органу законодавчої влади і глави держави / Н. В. Пильгун // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – 2010. – Вип. 50.
15. Громадянське суспільство в Україні: проблеми становлення та трансформації / В. М. Співак // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – 2010.
16. Громадянське суспільство: історія та сучасність: монографія / Т.В. Розова, О.С. Білоусов, Л.В. Вінокурова, С.В. Довгий, Я.О. Легеза, П.Г. Манжола, Ю.В. Опалько; Нац. пед. ун-т ім. М.П.Драгоманова. – О.: Юрид. л-ра, 2010.
17. Типологія об'єднань громадян: види чи організаційно-правові форми? / Н. В. Богашева // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – 2011. – Вип. 51.
18. До питання про захист прав і свобод людини в Україні, забезпечення її соціальних інтересів / В. Л. Згурська // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – 2011. – Вип. 51.
19. Права і свободи людини у контексті дії та дієвості права / Н.М. Оніщенко // Держава і право. Юрид. і політ. науки: Зб. наук. пр. – 2009. – N 43.
20. Принципи правової держави та проблеми її побудови в Україні / О. В. Лаба // Правова держава: щорічник наук. пр. – 2009. – Вип. 20.
21. Поняття та ознаки демократичної держави: теоретико-правовий аспект / В.В. Сенчук // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – 2009. – Вип. 44.
22. Загальні принципи права як сутнісні його характеристики / І.І. Балаклицький // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – 2009. – Вип. 45.

23. Роль права як загальносоціального феномена в розвитку сучасної держави / І.І. Балаклицький // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – 2009. – Вип. 44.
24. Соціальні норми: сутнісні характеристики / А.В. Мохонько // Держава і право. Юрид. і політ. науки: Зб. наук. пр. – 2009. – N 46.
25. Відносно визначені норми права: поняття, структура, функції: монографія / Л. І. Заморська; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". – Чернівці: Технодрук, 2010.
26. Місце і роль доктрини у загальній системі джерел права / А.В. Гордимов // Держава і право. Юрид. і політ. науки: Зб. наук. пр. – 2009. – N 43.
27. Джерела права: проблеми теорії та методології: монографія / Н.М. Пархоменко; Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. – К.: Юрид. думка, 2008.
28. Нормативно-правові акти делегованої правотворчості як джерело права / П.О. Гримасюк // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – 2009. – Вип. 45.
29. Деякі аспекти розуміння юридичних конструкцій / О. В. Зінченко // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – 2010. – Вип. 48.
30. Правоутворення: проблематика розуміння і розвитку / Т. О. Дідич // Правова держава: щорічник наук. пр. – 2009. – Вип. 20.
31. Юридична презумція, юридична преюдиція та юридична фікція: співвідношення понять / О. В. Павліченко // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – 2010. – Вип. 50.
32. Система права та правова система: особливості взаємозв'язку та взаємовпливу / Ю.М. Риженко // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – 2009. – Вип. 45.
33. Поняття та ознаки законодавства: проблеми, підходи, напрями вирішення / В.П. Мельник // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – 2009. – Вип. 44.

34. Правова природа юридичного факту / В. В. Гордєєв // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – 2011. – Вип. 51.
35. Проблеми визначення правосуб'єктності у загальній теорії права / В.Л. Костюк // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – 2009. – Вип. 44.
36. Класифікація тлумачення норм права / М. П. Молибога // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – 2010. – Вип. 50.
38. Особливості поняття, структури, змісту та форми інтерпретаційних актів / А. В. Зубенко // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – 2011. – Вип. 51.
39. Відмежування аналогії закону від суміжних правових явищ / О.В. Колотова // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – 2009. – Вип. 45.
40. Особливості стадій правозастосування / Н.П. Костюк // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – 2009. – Вип. 44.
41. Правова поведінка як юридична категорія та явище правової дійсності / Т.Ю. Кирилюк // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – 2009. – N 43.
42. Функції юридичної відповідальності в зв'язку із проблемою відповідальності держави перед собою / Н. М. Пархоменко // Правова держава: щорічник наук. пр. – 2009. – Вип. 20.
43. Правова культура: теоретичний аналіз та практичний вимір / В.В. Демічева // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – 2009. – Вип. 45.
44. Структура та види правового нігілізму / М.А. Бурдоносова // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – 2009. – N 43.
45. Правова культура: теоретичний аналіз та практичний вимір / В.В. Демічева // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – 2009. – Вип. 45.

46. Система права та правова система: особливості взаємозв'язку та взаємовпливу / Ю.М. Риженко // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – 2009. – Вип. 45.

47. Щодо визначення поняття юридичної техніки і технології / Д. Г. Манько // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – 2010. – Вип. 50.

48. Поняття ефективності правового регулювання: теоретичні і методологічні аспекти аналізу / І. А. Іщенко // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. – 2010. – Вип. 50.